

Simone de Beauvoir: Posthumt spark til martyrerne klynken



Simone de Beauvoir (1908-1986) var en fransk forfatter, feminist og filosof. Foto: Wikimedia



Bo Heimann
18.09.2023



BØGER // ANMELDELSE – Simone de Beauvoirs lille roman *Misforståelsen*, der udkommer på dansk godt et halvt århundrede efter den blev skrevet, stiller nutidsrelevante spørgsmål: Hvem er vi, og hvem er vi sammen, når vi ikke længere begærer eller begæres?

ROMAN: Misforståelsen

Forfatter: Simone de Beauvoir

Oversat af Hans Peter Lund

Gyldendal, 2023. 126 sider

Der er det, vi siger – og det, vi tænker. Det kender vi alle til. Og vi kender derfor også til følelsen af at være ensom blandt mennesker. Til oplevelsen af, at vi selv i vores mest intime relationer (eller måske netop dér, fordi vi i kærlighedsdrømmen så gerne vil udelt nærvær og symbiose) kan opleve os forladte og adskilte af usagte ord.

Og derfor er det meget let at identificere sig med ægteparret i Simone de Beauvoirs lille roman (store novelle?) *Misforståelsen*, der først nu er ude på dansk, selvom den blev skrevet tilbage i 1966-67 og udkom på fransk i 2013.

“Den næsten 60 år gamle kortroman ridser nemlig klartseende parforholdets udfordringer op

Nicole og André har været sammen i så mange år, at de ikke længere kan overraske hinanden og knapt heller tænde hinanden. Vi følger dem på deres tur til Rusland, hvor de besøger Andrés voksne datter, Macha. Den lille roman er et kammerspil udspillet imellem disse tre.

De mange år sammen forhindrer dog ikke Nicole og André i at have svært ved at undgå misforståelser og heller ikke i at være jaloux. Deres forhold virker, på trods af alle årene sammen, porøst, og misforståelser og ringe kommunikation truer hele tiden med at vælte læsset. Kunne de lige så godt gå fra hinanden, eller burde de have gjort det for længst?

Måske er sandheden, at mange relationer er en linedans, hvor der kan faldes til hver side, det skal være, afhængigt af tilfældigheder.

Alt det usagte

Nicole og André vil egentlig gerne hinanden, der er en grund til, at de har været sammen i så mange år. Vi kender alle til, at det i en sådan relation alligevel kan være svært at forblive åbne over for hinanden. Vi lukker til igen og igen. Lukker os sammen. Lukker hinanden ude. Den udfordring bliver man aldrig for gammel til at blive mindet om.

Nicole, hvis synsvinkel vi mest ser fra, synes, at André negligerer hende til fordel for Macha. Men får det ikke rigtigt sagt. Hun får heller ikke sagt, at hun synes, at han drikker for meget. Hun har i det hele taget ikke fået sagt nok undervejs i deres ægteskab – og nu er hun fyldt 60 og klandrer mest André for, at hun ikke fik gjort mere ved livet, end hun gjorde.

”Han havde fået præcis det, han ønskede sig: et hjem, børn, fritid, fornøjelser, venskaber og nogle ophidsende øjeblikke. Hun derimod havde opgivet alle sin ungdoms ambitioner – på grund af ham ... Det var på grund af ham, at hun var blevet til denne kvinde, som ikke mere vidste, hvad hun skulle bruge sine sidste år til.”

SIMONE de BEAUVOIR



Roman Gyldendal

MISFORSTÅElsen

Beauvoir skriver den klassiske martyr-kvinde frem, der oplever sig undertrykt, dog uden – får man indtryk af – at have taget ret meget ansvar selv:

”Hvis jeg bare havde nogle planer, et arbejde, jeg gik op i, tænkte hun. For sent. Det var hendes egen fejl. André havde ikke hjulpet hende. Selvom det ikke havde været åbenlyst, havde han lagt pres på hende. ’Du har arbejdet nok for i dag, lad nu de opgaver ligge, kom i seng ... Bliv dog liggende lidt ... Kom og gå en tur... Skal vi ikke gå i biografen.’”

Sikke en ond, ond mand, synes Beauvoir ironisk at sige, og giver på den måde Nicole og andre martyrer et posthumt spark til deres klynkeri og manglende tagen ansvar for eget liv.

Hvad så, når begæret ophører, spørger Simone de Beauvoir

Misforståelsen var efter sigende ment som en novelle til samlingen *La Femme Rompue* (*Den ødelagte/knækkede kvinde*), men endte med ikke at komme med i samlingen. Den udkom posthumt i 2013 (Beauvoir døde i 1986). Den er en skarp gennemlysning af det klassiske ægteskab, som ethvert voksent menneske kan spejle sig selv i. Det hele skrives vel hurtigt frem, og der skiftes vel hurtigt imellem kys og adskillelse, imellem evig kærlighed og opgivelse og bitterhed. Tanken om, hvorvidt Beauvoir anså romanen for helt færdig og klar til udgivelse, sniger sig undervejs til.

At kalde den lille roman for en skitse er dog for voldsom en dom. Den næsten 60 år gamle kortroman ridser nemlig klartseende parforholdets udfordringer op. De udfordringer bliver, modsat bogens skitseringer af de politiske konfrontationer Vesten og USSR imellem, aldrig bedaget. Og det gør kvababbelserne ved at blive ældre heller aldrig.

Beauvoir stiller også hér meget vigtige spørgsmål, der gør den hurtige læsning tiden værd: Hvad stiller vi op med disse kroppe, der falder sammen under os, og de skiftende blikke, vi får fra andre undervejs i livet. Hvem er vi, og hvem er vi sammen, når vi ikke længere bliver begæret eller begærer?

Læs også [Bo Heimanns anmeldelse af den franske forfatter Louis-Ferdinand Célines værk, *Krig*, her.](#)

begær

feminisme

parforhold

Simone de Beauvoir



Bo Heimann

Bo Heimann, f. 1971, har som journalist og forfatter skrevet om eksistens, samfund og kultur i 25 år. Han er uddannet journalist fra DJH i 1997. Han er medstifter af Nordic Bildung. www.boheimann.com

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend